

Της **ΑΡΓΥΡΩΣ ΜΑΥΡΟΥΛΗ**
a.mavrouli@realnews.gr

Σε αχαρτογράφητα νερά εισέρχονται εργοδότες και εργαζόμενοι λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, καθώς πολλαπλασιάζονται καθημερινά οι απορίες σχετικά με το καθεστώς που θα διέπει τη λειτουργία των επιχειρήσεων. Ηδη στα λογιστήρια επικρατεί μεγάλος αναβρασμός, καθώς επιχειρηματίες και εργαζόμενοι αναρωτιούνται ποια είναι τα δικαιώματά τους σε περίπτωση που η επιχείρηση κλείσει με κρατική παρέμβαση ή με απόφαση του εργοδότη και τότε εφαρμόζεται η τηλεργασία.

Η Realnews, με τη βοήθεια του δικηγόρου **Γιάννη Καρούζου**, απαντά σε 23 ερωτήματα σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, με βάση το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και τις πράξεις νομοθετικού περιεχομένου που έχουν ήδη δημοσιευτεί.

1 Τι είναι η άδεια ειδικού σκοπού;

Με την ΠΝΠ που θεσπίστηκε, προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης ειδικής άδειας σκοπού μετ' αποδοχών για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναστολή της λειτουργίας των σχολείων.

2 Ποιοι εργαζόμενοι δικαιούνται την ειδική άδεια σκοπού;

Την άδεια ειδικού σκοπού δικαιούνται οι εργαζόμενοι γονείς τα τέκνα των οποίων α) είναι εγγεγραμμένα σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, β) φοιτούν σε σχολικές μονάδες υποχρεωτικής εκπαίδευσης (δηλαδή μέχρι τη Γ' Γυμνασίου), γ) φοιτούν σε ειδικά σχολεία ή σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας των παιδιών. Επιπλέον, την άδεια αυτή δικαιούνται οι εργαζόμενοι γονείς ατόμων με αναπηρία, τα οποία, ανεξαρτήτως της ηλικίας τους, είναι ωφελούμενα σε δομές παροχής υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας για άτομα με αναπηρία.

Επιπλέον, οι εργαζόμενοι πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις για λήψη επίσης κανονικής άδειας τουλάχιστον 6 ημερών στην εξάμηνη εργασία και 5 ημερών στην πενήμηνη εργασία.

3 Σε τι συνίσταται η άδεια ειδικού σκοπού;

Οι εργαζόμενοι γονείς έχουν δικαίωμα λήψης άδειας ειδικού σκοπού τουλάχιστον 3 ημερών, υπό την προϋπόθεση ότι γίνεται και χρήση 1 ημέρας κανονικής άδειας. Πρακτικά, δηλαδή, για κάθε 4 ημέρες άδειας που θα ζητήσει ο εργαζόμενος γονέας, οι 3 θα θεωρούνται ειδικού σκοπού και η 1 θα αφαιρείται από την κανονική άδεια αναψυχής.

4 Πώς αμείβεται η άδεια ειδικού σκοπού;

Η άδεια ειδικού σκοπού είναι άδεια μετ' αποδοχών. Το κράτος πρόκειται να καλύψει το 1/3 των αποδοχών του εργαζομένου, ενώ τα 2/3 θα καλυφθούν από τον εργοδότη.

5 Δικαιούνται και οι δύο γονείς την άδεια ειδικού σκοπού;

Εάν και οι δύο γονείς απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα, την άδεια ειδικού σκοπού δικαιούται ένας από τους δύο. Οι εργαζόμενοι

Οδηγός για εργαζομένους και εργοδότες

Η «R» ρίχνει φως με 23 ερωταπαντήσεις στις αλληλένδετες που φέρνει ο κορωνοϊός στα δικαιώματα εργαζομένων και εργοδοτών. Τι ισχύει για την τηλεργασία, τα επιδόματα και τις αποζημιώσεις σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

γνωστοποιούν με κοινή υπεύθυνη δήλωση τους στον εργοδότη ποιος θα κάνει χρήση της άδειας. Την άδεια έχουν τη δυνατότητα να τη μοιραστούν, γνωστοποιώντας τα αντίστοιχα χρονικά διαστήματα.

6 Τι ισχύει για τους διαζευγμένους γονείς;

Σε περίπτωση διαζυγίου ή διάστασης γονέων, την ειδική άδεια σκοπού λαμβάνει ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια ή τη γονική μέριμνα. Εάν υπάρχει βέβαια διαφορετική συμφωνία μεταξύ τους, τότε αυτή γνωστοποιείται διά κοινής υπεύθυνης δήλωσης στον εργοδότη.

7 Αν ο ένας γονέας δεν εργάζεται, δικαιούται ο άλλος την άδεια ειδικού σκοπού;

Αν ο ένας γονέας είναι άνεργος, ο άλλος δεν δικαιούται να λάβει την άδεια ειδικού σκοπού. Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση κατά

την οποία ο γονέας που δεν εργάζεται νοσπλεύεται για οποιονδήποτε λόγο ή νοσεί από κορωνοϊό ή είναι άτομο με αναπηρία και λαμβάνει επίδομα από τον ΟΠΕΚΑ.

8 Μέχρι πότε μπορεί ο εργαζόμενος γονέας να λάβει την άδεια ειδικού σκοπού;

Η άδεια ειδικού σκοπού μπορεί να ληφθεί μέχρι τις 10/4/2020.

9 Πώς δηλώνεται η άδεια ειδικού σκοπού;

Ο εργοδότης υποχρεούται να δηλώσει στο σύστημα «Εργάνη» τους εργαζομένους που λαμβάνουν ειδική άδεια σκοπού, καθώς και τη διάρκειά της, μετά το πέρας της 10ης/4/2020 και το αργότερο μέχρι τις 15/4/2020.

10 Μπορεί ο εργοδότης να χορηγήσει μονομερώς άδεια αναψυχής στους εργαζομένους;

Ο εργοδότης δεν έχει αυτή τη δυνατότητα. Η

άδεια αναψυχής μπορεί να χορηγηθεί κατόπιν συμφωνίας εργοδότη και εργαζομένου.

11 Μπορεί ο εργοδότης να χορηγήσει μονομερώς στον εργαζόμενο άδεια άνευ αποδοχών;

Ο εργοδότης δεν έχει δικαίωμα να θέσει μονομερώς τον εργαζόμενο σε άδεια άνευ αποδοχών.

12 Ποιες είναι οι διευκολύνσεις προς τους εργοδότες από το υπουργείο Εργασίας σχετικά με τη μετατροπή των ωραρίων εργασίας;

Α) Αναστέλλεται προσωρινά η υποχρέωση του εργοδότη να καταχωρίζει στο σύστημα «Εργάνη» κάθε αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων, καθώς και την υπερεργασία και νόμιμη υπερωριακή απασχόληση αυτών.

Β) Για όσο χρόνο διαρκεί το ανωτέρω μέτρο, ο εργοδότης υποχρεούται να γνωστοποιεί στο «Εργάνη» συγκεντρωτικά κάθε αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων, καθώς και την υπερεργασία και νόμιμη υπερωριακή απασχόληση που πραγματοποιήθηκε εντός του προηγούμενου μήνα, κατά το πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα.

Γ) Ο εργοδότης μπορεί μονομερώς να επιβάλει σύστημα εξαποστάσεως εργασίας, όπως είναι η τηλεργασία.

Για κάθε 4 ημέρες άδειας που θα ζητήσει ο εργαζόμενος γονέας, οι 3 θα θεωρούνται ειδικού σκοπού και η 1 θα αφαιρείται από την κανονική

13 Τι ισχύει για το καθεστώς τηλεργασίας; Μπορεί να εφαρμοστεί μονομερώς;

Ο εργοδότης έχει το δικαίωμα, μετά την ΠΝΠ, να εφαρμόσει μονομερώς το καθεστώς της τηλεργασίας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της περαιτέρω διάδοσης του ιού. Η τηλεργασία είναι ένας ευέλικτος τρόπος της εργασίας, χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική παρουσία του εργαζομένου στον χώρο εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου του. Η εφαρμογή της τηλεργασίας προϋποθέτει τη χρήση τεχνικών ηλεκτρονικής επεξεργασίας πληροφοριών και την εκτεταμένη χρήση τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Οι τηλεεργαζόμενοι έχουν τα ίδια δικαιώματα, που διασφαλίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις με τους συγκρίσιμους εργαζομένους μέσα στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης. Η τηλεργασία μπορεί να είναι εξαρτημένη σχέση εργασίας -δηλαδή μισθωτή απασχόληση- ή να είναι σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών, σύμβαση έργου κ.ά.

14 Ποιες είναι οι υποχρεώσεις του εργοδότη;

Ο εργοδότης αναλαμβάνει το κόστος που προκαλείται στον μισθωτό από αυτή τη μορφή εργασίας και ειδικότερα των τηλεπικοινωνιών. Επιπλέον, οφείλει να παρέχει στον μισθωτό τεχνική υποστήριξη για την παροχή της εργασίας του και αναλαμβάνει να αποκαταστήσει τις δαπάνες επισκευής των συσκευών που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεσή της ή να τις αντικαταστήσει σε περίπτωση βλάβης.

15 Είναι υποχρεωμένος ο εργοδότης να καταβάλει τον μισθό, όταν διακοπεί η λειτουργία της επιχείρησης κατόπιν κρατικής εντολής;

Εάν αποφασιστεί από δημόσια Αρχή η αναστολή της λειτουργίας ιδιωτικής επιχείρησης, ο εργοδότης δεν υποχρεούται να καταβάλει αποδοχές στους εργαζομένους του. Ακόμη δεν υποχρεούνται να καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης με κρατική εντολή. Επιπλέον, απαλλάσσονται προσωρινά από τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις που έπρεπε να πληρωθούν έως τέλος Μαρτίου επιχειρήσεις στους τρεις νομούς όπου έχει εντοπιστεί ο ιός. Το οικονομικό επιτελείο προσανατολίζεται στην καταβολή επιδόματος 300-400 ευρώ τον μήνα σε όλους τους εργαζομένους που έμειναν χωρίς δουλειά λόγω του ιού.

16 Στην περίπτωση που ο εργοδότης αποφασίσει το κλείσιμο της επιχείρησης λόγω κρούσματος, καταβάλλει τον μισθό στους εργαζομένους;

Αν ο εργοδότης, στο πλαίσιο της υποχρέωσής του για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων του, κρίνει ότι για λόγους πρόληψης πρέπει α) να απομακρύνει από την εργασία εργαζόμενο ή εργαζομένους για ορισμένο χρονικό διάστημα (προληπτική «καραντίνα») ή β) να αναστείλει ο ίδιος τη λειτουργία της επιχείρησής του, τότε καταβάλλει κανονικά αποδοχές στους εργαζομένους. Ο μισθωτός μπαίνει σε προληπτική «καραντίνα» μόνο με γνωμάτευση ή εντο-

λή γιατρού και όχι με αυθαίρετη πρωτοβουλία του εργοδότη.

17 Προφυλάσσονται οι εργαζόμενοι από τη μετατροπή των συμβάσεών τους από πλήρη απασχόληση σε ευέλικτες μορφές λόγω του κορωνοϊού;

Οχι, δεν υπάρχει κανένας περιορισμός στη μετατροπή συμβάσεων μονομερώς από τον εργοδότη λόγω του περιορισμού της δραστηριότητας της επιχείρησης και της μείωσης του τζίρου.

18 Ποια είναι τα δικαιώματα του εργαζομένου που νοσεί από κορωνοϊό;

Κατόπιν ιατρικής γνωμάτευσης, ο εργαζόμενος δικαιούται:

- Να λάβει από τον εργοδότη τις αποδοχές μέχρι έως ενός μήνα, εάν έχει συμπληρώσει στην εργασία του τουλάχιστον 1 έτος.

- Να λάβει από τον εργοδότη τις αποδοχές έως 15 ημερών, εάν έχει συμπληρώσει 10ήμερη παροχή εργασίας, αλλά δεν έχει συμπληρώσει 1 έτος.

Το εύρος της δικαιούμενης άδειας ασθενείας εξαρτάται από την προϋπηρεσία του μισθωτού στον ίδιο εργοδότη. Με προϋπηρεσία μέχρι 4 χρόνια, ο μισθωτός δικαιούται 1 μήνα άδειας ασθενείας. Η εν λόγω άδεια κλιμακώνεται έως τους 6 μήνες για όσους έχουν προϋπηρεσία 15 έτη και άνω.

19 Ποιος πληρώνει την άδεια ασθενείας;

Ο τρόπος πληρωμής του μισθωτού κατά την άδεια ασθενείας εξαρτάται από το εύρος της άδειας. Για τις πρώτες 3 ημέρες απουσίας ο μισθωτός δικαιούται το ½ του ημερομισθίου ή του ημερήσιου μισθού. Από την 4η μέρα και μετά ο μισθωτός δικαιούται επίδομα από τον ΕΦΚΑ (πρ. ΙΚΑ), ενώ ο εργοδότης υποχρεούται να καλύπτει τη διαφορά μέχρι το 100% του ημερομισθίου του ή του ημερήσιου μισθού του.

20 Μπορεί ο εργοδότης να θέσει έναν εργαζόμενο σε προληπτική «καραντίνα» αφαιρώντας ημέρες άδειας ή μη καταβάλλοντας τον μισθό του;

Ο εργαζόμενος μπορεί να τεθεί σε «καραντίνα» μόνο κατόπιν ιατρικής εντολής και οι ημέρες απουσίας του δεν θα πρέπει να αφαιρεθούν από τις ημέρες άδειας που αυτός δικαιούται, αλλά να θεωρηθούν ως άδεια λόγω ασθενείας.

Ο εργαζόμενος διατηρεί την αξιωσή του για καταβολή του μισθού του, καθώς η απουσία του είναι δικαιολογημένη.

Επιδόματα - αναπηρικές συντάξεις

21 Τι γίνεται με τις συντάξεις αναπήρων που πρέπει να πιστοποιηθούν ξανά από Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας;

Αναβάλλεται μέχρι τις 31 Μαρτίου 2020 η συνεδρίαση των υγειονομικών επιτροπών των ΚΕΠΑ και παρατείνεται για τρεις μήνες η καταβολή της αναπηρικής παροχής.

22 Τι ισχύει για τις αιτήσεις για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα και για το επίδομα στέγασης;

Παράταση ενός μήνα στην καταβολή του επιδόματος του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, πρώην ΚΕΑ, και του επιδόματος στέγασης σε όσους έληγε η προθεσμία στο τέλος του μήνα και απαιτείται η υποβολή νέας.

23 Τι αλλάζει στις προθεσμίες για το επίδομα γέννας;

Η προθεσμία 3 μηνών που προβλέπεται για την υποβολή αίτησης χορήγησης του επιδόματος γέννησης αναστέλλεται από την 1η Μαρτίου έως τις 30 Απριλίου, όταν η αίτηση υποβάλλεται στην εφαρμογή Επιδόματος Γέννησης Τέκνου του ΟΠΕΚΑ.

Το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα αναστέλλεται και η δήμευση προθεσμίας υποβολής δικαιολογητικών σε κέντρο κοινότητας ή σε δήμο.

αμοιβή

300-400 ευρώ τον μήνα προσανατολίζεται να καταβάλει το οικονομικό επιτελείο σε όλους τους εργαζομένους που έμειναν χωρίς δουλειά διότι οι επιχειρήσεις στις οποίες απασχολούνταν έκλεισαν λόγω του κορωνοϊού